

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku

LGD – 411.005.02.2015
D/15/502

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku
ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk
T +48 58 768 36 00, F +48 58 768 36 05
lgd@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	D/15/502 – Stosowanie przez administrację publiczną instrumentów prawnych zabezpieczających interesy społeczne w procesie lokalizacji elektrowni wiatrowych
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontrolerzy	1. Joanna Andrzejewska, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 95473 z dnia 8 czerwca 2015 r., 2. Witold Dąbrowski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 95480 z dnia 17 czerwca 2015 r. 3. Michał Thomas, doradca ekonomiczny, legitymacja służbowa nr 15987. (dowód: akta kontroli str. 1-4)
Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Dębica Kaszubska, ul. Zjednoczenia 16a, 76-248 Dębica Kaszubska (dalej: „Urząd”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Iwona Warkocka, Wójt Gminy Dębica Kaszubska (dalej: „Wójt”) od 8 grudnia 2014 r. W latach 2008-2014 (do 7 grudnia) Wójtem Gminy Dębica Kaszubska był Eugeniusz Dańczak. (dowód: akta kontroli str. 5-8)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

NIK nie stwierdziła istotnych nieprawidłowości w zakresie stosowania przez Wójta Gminy instrumentów prawnych zabezpieczających interesy społeczne w procesie lokalizacji elektrowni wiatrowych w latach 2008-2014.

Zapewniono możliwość udziału społeczeństwa w procesach związanych z lokalizacją elektrowni wiatrowych na terenie Gminy na etapie konsultacji społecznych przy SUIKZP¹ i MPZP², wynikających z ustawy o planowaniu³ oraz z ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku⁴. Właściwie prowadzono postępowanie dotyczące wydania decyzji administracyjnej, wymaganej przy lokalizacji elektrowni wiatrowej, zapewniając również możliwość udziału społeczeństwa w procesach wydawania (dalej: DSU⁵). Niemniej NIK zauważa, że mieszkańcy Gminy nie wzięli licznego udziału w zorganizowanych dyskusjach, które powinny mieć charakter publiczny.

Urząd z własnych środków finansował sporządzanie dokumentacji planistycznej w procesie lokalizacji elektrowni wiatrowych, tj. zgodnie z ustawą o planowaniu,

¹ SUIKZP – Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,

² MPZP – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego,

³ Ustawa o planowaniu - ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2015 r., poz. 199 ze zm.),

⁴ Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku – ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.),

⁵ DSU – decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach,

a uchwały Rady Gminy były przekazywane Wojewodzie Pomorskiemu w terminach przewidzianych w ustawie o samorządzie gminnym⁶.

Stwierdzona nieprawidłowość polegająca na niewyłączeniu się Wójta Gminy⁷ z postępowania w sprawie wydania DSU, pomimo obowiązku wynikającego z art. 25 KPA⁸, nie miała zasadniczego wpływu na kontrolowaną działalność.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Uzyskiwanie przez Gminę opinii i uzgodnień, wymaganych przy lokalizacji lądowych elektrowni wiatrowych oraz procedury podejmowania uchwał w procesie lokalizacji tych inwestycji, ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia udziału społeczeństwa w tych procesach

Opis stanu faktycznego

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy

W latach 2008-2014 Rada Gminy Dębica Kaszubska podjęła dwie uchwały w sprawie zmiany SUIKZP oraz jedną w sprawie przyjęcia SUIKZP:

- w dniu 17 czerwca 2010 r. - Uchwałę nr XLV/304/2010 w sprawie zmiany SUIKZP Gminy Dębica Kaszubska dla terenu w rejonie miejscowości Skarszów Górny;

- w dniu 30 marca 2011 r. - Uchwałę nr VI/30/2011 w sprawie w sprawie uchwalenia SUIKZP gminy Dębica Kaszubska;

- w dniu 26.03.2014 r. - Uchwałę nr XLI/296/2014 w sprawie zmiany SUIKZP gminy Dębica Kaszubska oraz przyjęcia tekstu jednolitego SUIKZP gminy Dębica Kaszubska wynikającego z tej zmiany (zmiana dotyczyła miejscowości Budowo).

(dowód: akta kontroli str. 321-326, 728-755, 874-890)

1.1. Przystąpienie do sporządzania SUIKZP.

Informacje o podjęciu uchwał o przystąpieniu do sporządzenia SUIKZP publikowane były w miejscowej prasie (dziennik Głos Pomorza) i na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy oraz przekazane do wszystkich, lub położonych w rejonie zmiany, sołectw gminy do wywieszenia na tablicach ogłoszeń, co było zgodne z przyjętym w Gminie sposobem informowania społeczeństwa i umożliwiało zainteresowanym zapoznanie się z treścią tych uchwał.

(dowód: akta kontroli str. 211-216, 74-81, 771-773)

Jak wyjaśniła Wójt, innymi metodami informowania społeczeństwa, oprócz ustawowych form, były: ogłoszenia parafialne, informacja umieszczana w miejscowych sklepach, informacja na zebraniach sołeckich, wywiady udzielane przez Wójta w Radiu Koszalin, gazecie lokalnej i biuletynie informacyjnym. Za ich pośrednictwem informowano społeczeństwo o trwających pracach nad opracowaniem studium. Aktualnie uzupełniono te formy o bramkę sms i stronę internetową Gminy. Rozważa się również możliwość wydawania cyklicznej gazetki z aktualnościami gminnymi.

(dowód: akta kontroli str. 1379-1380)

⁶ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 ze zm.).

⁷ Organ – Wójt Gminy Dębica Kaszubska, tj. od 1.01.2008 r. do 7.12.2014 r. Eugeniusz Dańczak, od 8.12.2014 r. Iwona Warkocka,

⁸ KPA – ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.),

W związku z podjęciem uchwał w sprawie zmian SUIKZP do Urzędu nie wpłynęły wnioski, skargi i uwagi społeczeństwa dotyczące lokalizacji elektrowni wiatrowych.

(dowód: akta kontroli str. 217, 776-786)

Natomiast po ogłoszeniu o przystąpieniu do sporządzenia SUIKZP, na podstawie art. 11 pkt 1 ustawy o planowaniu, do Urzędu wpłynęło 6 wniosków dotyczących ujęcia w projekcie SUIKZP możliwości budowy elektrowni wiatrowych bądź poszerzenia terenów pod ich budowę. Wójt Gminy Dębница Kaszubska odpowiedział na 4 z tych wniosków (poinformował wnioskodawców, że wniosek został przyjęty jako wniosek formalny do sporządzania SUIKZP). Na późniejszym etapie postępowania planistycznego częściowo uwzględniono 4 z tych wniosków, 2 wniosków nie uwzględniono.

(dowód: akta kontroli str. 37-40, 42-64)

1.2. Sporządzanie projektu SUIKZP.

Projekty SUIKZP oraz dwóch zmian SUIKZP były dwukrotnie wyłożone do publicznego wglądu. Do projektu zmiany SUIKZP w rejonie miejscowości Skarszów Górny do Urzędu nie wpłynęły wnioski dotyczące lokalizacji elektrowni wiatrowych.

(dowód: akta kontroli str. 235-238)

Po zaprezentowaniu projektu SUIKZP, do Urzędu wpłynęło 10 wniosków dotyczących lokalizacji elektrowni wiatrowych, z tego 3 wnioski (nieuwzględnione) dotyczyły rozszerzenia terenów pod farmy wiatrowe, a 7 (uwzględnione) wyrażało brak zgody na lokalizację farm wiatrowych. Na etapie drugiego wyłożenia zgłoszonych zostało 12 wniosków dotyczących elektrowni wiatrowych, z tego 2 wnioski dotyczyły ujęcia terenów pod farmy wiatrowe (nieuwzględnione), 6 wniosków popierało wykorzystanie energii odnawialnej, a 4 dotyczyły wyłączenia z projektu SUIKZP konkretnych lokalizacji farm wiatrowych (częściowo uwzględnione).

(dowód: akta kontroli str. 104-120, 671-691)

Do projektu zmiany SUIKZP dotyczącej miejscowości Budowo (po pierwszym wyłożeniu) wpłynęły dwa wnioski (w tym jeden podpisany przez 45 osób – mieszkańców wsi Budowo). Pierwszy wniosek (osoby prywatnej) dotyczył opracowania zysków i strat z tytułu lokalizacji elektrowni wiatrowych dla gminy i miejscowości Budowo, a drugi wniosek wyrażał sprzeciw przeciwko lokalizacji elektrowni wiatrowych w sąsiedztwie budynków mieszkalnych, w otulinie Parku Krajobrazowego i blisko obszarów Natura 2000. Po drugim wyłożeniu wpłynęło 11 wniosków (od Stowarzyszenia „Wind-Sail – Wiatr w Żagle”, mieszkańców wsi Budowo – 224 podpisy i 5 oświadczeń, Niepogłędzie – 160 podpisów, Gałęzów – 91 podpisów, sołtys sołectwa Budowo). Treść wniosków dotyczyła: braku akceptacji dla farmy wiatrowej bliższej niż 3 km od istniejącej i projektowanej zabudowy, zagrożeń zdrowia i życia mieszkańców, nieuwzględnienia negatywnych opinii RDOŚ, odrzucania odłamków lodu przez turbiny, pożarów turbin, niepodlegania kontroli dozoru technicznego i nadzoru budowlanego, braku możliwości inwestycji innych niż uprawy rolne, znaczącego spadku wartości nieruchomości, negatywnego wpływu na krajobraz, wykluczenia terenów z produkcji rolnej, zgody na zmianę studium pod warunkiem przekazania 20-30% środków uzyskanych z podatku od nieruchomości (sołtys wsi Budowo). Wójt nie uwzględnił żadnego ze złożonych w pierwszym i drugim wyłożeniu wniosków.

(dowód: akta kontroli str. 818-842, 845-864)

Wójt wyrażał stanowisko w sprawie nieuwzględnionych wniosków w wykazie, sporządzonym zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik nr 7 do Rozporządzenia w sprawie SUIKZP⁹, podając merytoryczne uzasadnienie.

(dowód: akta kontroli str. 235-238, 104-120, 671-691, 818-842, 845-864)

Opinia Powiatowej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej w Słupsku do projektu zmiany SUIKZP w rejonie miejscowości Skarszów Górny zawierała 8 wniosków. Zespół projektowy uwzględnił 5 z nich.

(dowód: akta kontroli str. 239-246)

Opinia Komisji Urbanistyczno-architektonicznej do projektu SUIKZP nie zawierała wniosków dotyczących lokalizacji elektrowni wiatrowych (opinia zawierała jedynie ogólne uwagi).

(dowód: akta kontroli str. 85-92)

Opinia Komisji Urbanistyczno-architektonicznej do projektu zmiany SUIKZP w rejonie miejscowości Budowo zawierała następujące wnioski i uwagi:

- uwzględnienie przyjętej w dniu 15.06.2012 r. przez Sejm RP Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju i uchwalonej 24.09.2012 r. przez Sejmik Województwa Pomorskiego Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020, gdyż zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy o planowaniu „Wójt sporządza studium (...) uwzględniając zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustalenia strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa”,

- że korektę do SUIKZP wprowadzono po dokonanych uzgodnieniach MPZP przez inne organy (pomimo niezgodności ze SUIKZP z 2011 r.). Zgodnie ze zdaniem Komisji sytuacja taka jest sprzeczna z duchem i literą Ustawy o planowaniu, gdzie zapisano w art. 9 ust. 4 „ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych „a nie odwrotnie”, co stwierdziła Komisja,

- że wrysowana na mapie granica strefy ochronnej związanej z ograniczeniem w zabudowie wokół Budowa wrysowana jest w części przy samych zabudowaniach wsi, co zdaniem Komisji sugeruje niedotrzymanie standardów ochrony środowiska dla terenów podlegających ochronie (hałas),

- Komisja zwróciła uwagę, że zmiana studium pozwala na lokalizację siłowni w okolicach Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” (otulina), co naruszy zasady jego ochrony.

Wnioski i uwagi sformułowane przez Komisję zostały częściowo uwzględnione w dalszych pracach nad projektem zmiany SUIKZP.

(dowód: akta kontroli str. 811-813)

1.3. Opiniowanie i uzgadnianie projektu SUIKZP.

Procedura opiniowania/uzgadniania z RDOŚ¹⁰ projektu zmiany SUIKZP w rejonie miejscowości Skarszów Górny trwała od 18.02.2009 r. do 10.02.2010 r. i zakończyła się wydaniem przez RDOŚ odmowy uzgodnienia (postanowienie RDOŚ-22-PN.II-7041-15-4/10/ap).

(dowód: akta kontroli str. 266-295)

Wójt sporządził informację w tej sprawie, w której na podstawie art. 24 ust. 2 oraz art. 25 ustawy o planowaniu uznał projekt za uzgodniony.

(dowód: akta kontroli str. 296-304)

⁹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz.U. Nr 118, poz. 1233).

¹⁰ RDOŚ – Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku

Natomiast projekt SUIKZP, w opinii z dnia 10.02.2010 r. RDOŚ, m.in.:

- zaopiniował negatywnie – dla projektowanych farm wiatrowych w rejonie wsi Skarszów Górny, Motarzyno oraz na południowy wschód od wsi Budowo zlokalizowanych w otulinie Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu,

- zaopiniował pozytywnie – dla terenów pozostałych położonych w granicach Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” i jego otuliny oraz obszaru Natura 2000 „Dolina Słupi” PLB220002 z uwagami w zakresie lokalizacji elektrowni wiatrowych:

- w odniesieniu do otuliny Parku Krajobrazowego Dolina Słupi: nowe obiekty i podejmowane przedsięwzięcia zgodnie z zapisami planu ochrony Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” nie mogły degradować walorów przyrodniczych i krajobrazowych Parku, co zgodnie z wydanym uzgodnieniem należało bezwzględnie wziąć pod uwagę przy lokalizacji planowanych elektrowni wiatrowych,

- w odniesieniu do obszaru Natura 2000 „Dolina Słupi” PLB 220002 oraz projektowanego obszaru Natura 2000 „Dolina Rzeki Słupi” PLH220049: zwrócono uwagę, iż projekt zmiany studium wprowadza tereny potencjalnych lokalizacji elektrowni wiatrowych w bliskim sąsiedztwie obszaru Natura 2000 „Dolina Słupi”; zgodnie z projektem „Planu ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Dolina Słupi” zabrania się lokalizowania tego typu inwestycji w okolicy bliższej niż 3 km od granicy tego obszaru, a w procedurze oceny oddziaływania na obszary Natura 2000 farm lokalizowanych w odległości do 10 km od granic ostoi należy uwzględnić wpływ turbin na ptaki.

W dniu 1.03.2010 r. Wójt Gminy Dębница Kaszubska uznał projekt SUIKZP za uzgodniony w zakresie projektowanych farm wiatrowych w rejonie wsi Skarszów Górny, Motarzyno oraz na południowy wschód od wsi Budowo i poinformował o tym RDOŚ. W uzasadnieniu Wójt podał m.in., że o ile RDOŚ określił warunki uzgodnienia (rezygnacja z farm wiatrowych), o tyle nie powołał podstawy prawnej uzasadniającej ich określenie. W związku z czym, po zastosowaniu przepisów art. 24 ust. 2 ustawy o planowaniu, Wójt uznał projekt SUIKZP za uzgodniony.

(dowód: akta kontroli str. 127-139)

W dniu 21.12.2012 r. Wójt Gminy Dębница Kaszubska wystąpił, zgodnie z art. 11 pkt 6 ustawy o planowaniu, do RDOŚ o opinię w przedmiocie projektu SUIKZP w rejonie miejscowości Budowo. W dniu 6.02.2013 r. RDOŚ zaopiniował projekt zmiany SUIKZP negatywnie. Po naniesieniu zmian w projekcie SUIKZP (w zakresie ogniw fotowoltaicznych), w dniu 15.02.2013 r. Wójt wystąpił ponownie do RDOŚ o opinię. W dniu 20.05.2013 r. RDOŚ ponownie zaopiniował projekt zmian SUIKZP negatywnie.

W opinii RDOŚ z 20.05.2013 r. wskazano, iż w SUIKZP pozostawiono zaopiniowane negatywnie tereny dla lokalizacji elektrowni wiatrowych przy miejscowości Budowo oraz umieszczono zapis wprowadzający możliwość powstawania na terenach lokalizacji elektrowni wiatrowych inwestycji umożliwiających wytwarzania energii elektrycznej z innych odnawialnych źródeł energii, nie określając jednocześnie rodzaju źródeł.

Wójt uznał, na podstawie art. 25 ustawy o planowaniu, ww. opinię RDOŚ za pozytywną.

(dowód: akta kontroli str. 793-806)

Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gdańsku wydał pozytywne opinie do projektów SUIKZP oraz zmian SUIKZP. Opinie nie zawierały uwag.

(dowód: akta kontroli str. 263-264, 124-125, 758-760, 807-810)

Do projektu zmiany SUIKZP w rejonie miejscowości Skarszów Górny nie zostały wniesione zmiany w zakresie lokalizacji elektrowni wiatrowych.

(dowód: akta kontroli str. 305-307)

Do projektu SUIKZP nie zostały wprowadzone zmiany w wyniku wydanej przez RDOŚ opinii. Jedyne zmiany zostały wprowadzone w efekcie prowadzonych konsultacji społecznych.

(dowód: akta kontroli str. 1382-1384)

Do projektu zmiany SUIKZP w rejonie miejscowości Budowo nie zostały wprowadzone zmiany (oprócz zmiany nie uznanej przez RDOŚ, a dotyczącej usunięcia z projektu ogniw fotowoltaicznych).

(dowód: akta kontroli str. 799-800)

Inne organy nie wniosły uwag do projektu zmiany SUIKZP w rejonie miejscowości Skarszów Górny w zakresie elektrowni wiatrowych.

(dowód: akta kontroli str. 247-262, 305-307)

Uwagi do projektu SUIKZP w zakresie elektrowni wiatrowych wniesione zostały przez Wójta Gminy Kobylnica (gmina sąsiednia). Wójt Gminy Kobylnica zwrócił uwagę, że w sąsiedztwie obszarów wskazanych pod lokalizację farm wiatrowych planowany jest rozwój miejscowości Lubuń. Wójt nie zajął stanowiska w tej sprawie.

(dowód: akta kontroli str. 123)

Zarząd Województwa Pomorskiego uzgodnił projekt SUIKZP w rejonie miejscowości Budowo w dniu 29.01.2013 r. z uwagami, które dotyczyły m.in. lokalizacji farm wiatrowych w sąsiedztwie terenów przyrodniczo cennych (korytarz ekologiczny o randze ponadregionalnej, Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Dolina Słupi”, a także lokalizacja z trzech stron miejscowości Budowo). Wójt uznał projekt zmiany SUIKZP za uzgodniony przez Zarząd Województwa Pomorskiego bez uwag na podstawie art. 25 ustawy o planowaniu.

(dowód: akta kontroli str. 787-794)

1.4. Wyłożenie projektu SUIKZP do publicznego wglądu.

Projekty SUIKZP oraz zmian SUIKZP były wyłożone do publicznego wglądu dwukrotnie, wyłożenia zostały poprzedzone obwieszczeniami, w sposób określony w art. 11 pkt 10 ustawy o planowaniu.

(dowód: akta kontroli str. 308-310, 311-312, 325, 646-649, 650-654, 865-866, 867-869)

Z przeprowadzonych dyskusji publicznych na terenie Gminy każdorazowo sporządzany był protokół zawierający m.in. listę obecności, osoby zabierające głos w dyskusji, a zapis dyskusji projektu zmiany SUIKZP w rejonie miejscowości Budowo utrwalono na płytach CD.

(dowód: akta kontroli str. 313-320, 655-660, 841-844, 870-873)

1.5. Uchwalenie i legalizacja SUIKZP.

W treści wszystkich trzech uchwał dotyczących uchwalenia SUIKZP i zmiany SUIKZP podano, że rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu studium stanowi załącznik do uchwały. Rada Gminy uwzględniła jedną uwagę, która została wcześniej nieuwzględniona przez Wójta (dotyczącą sprzeciwu przeciwko lokalizacji elektrowni wiatrowych w sąsiedztwie budynków mieszkalnych, w otulinie Parku Krajobrazowego i blisko obszarów Natura 2000 - wniosek 45 osób).

(dowód: akta kontroli str. 321-326, 728-755, 874-890)

Uchwałę Rady Gminy Dębica Kaszubska z dnia 17 czerwca 2010 r. (nr XLV/304/2010) w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków

zagospodarowania przestrzennego gminy Dębica Kaszubska dla terenu w rejonie miejscowości Skarszów Górny przekazano Wojewodzie Pomorskiemu w dniu 24.06.2010 r.

(dowód: akta kontroli str. 327)

Wojewoda Pomorski pismem z dnia 10.08.2010 r. uznał za niezbędne uchylene Uchwały przez Radę Gminy w całości ze względu na brak uzyskania pozytywnego uzgodnienia z RDOŚ oraz naruszenia kolejności czynności opisanych w art. 11 ustawy o planowaniu.

W odpowiedzi Rada Gminy poinformowała Wojewodę o podtrzymaniu swojego stanowiska w sprawie.

W art. 24 ust. 2 ustawy o planowaniu w brzmieniu z lutego 2010 r. zapisano, że Wójt może uznać za uzgodniony projekt studium w przypadku, w którym organy, o których mowa w ust. 1 (tu m.in. RDOŚ), nie określą warunków, na jakich uzgodnienie może nastąpić, albo nie powołają podstawy prawnej uzasadniającej ich określenie.

Zgodnie z art. 11 ust. 6 lit. j) Wójt występuje do RDOŚ o opinie dotyczące rozwiązań przyjętych w projekcie studium, natomiast o uzgodnienie projektu studium występuje jedynie , zgodnie z tymże art. 11 ust. 6 do zarządu województwa (...) i wojewody (...).

Ponieważ RDOŚ nie uzgadniał projektu Studium w trybie ustawy o planowaniu, Wójt nie mógł skorzystać z trybu tejże ustawy (art. 24 ust. 2) uznając projekt Studium za uzgodniony przez RDOŚ.

Z powyższego wynika ponadto, że Wójt przedstawił pod głosowanie Rady Gminy projekt Studium, pomimo iż był on negatywnie¹¹ zaopiniowany przez RDOŚ.

Na podstawie innych przepisów¹² RDOŚ, po zapoznaniu się z projektem Studium i jego Prognozą oddziaływania na środowisko odmówił uzgodnienia projektu studium (dla farm wiatrowych w rejonie j.w.) w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu oraz uzgodnił z uwagami (dla pozostałych terenów).

Z powyższego wynika, że Wójt przedstawił pod głosowanie Rady Gminy projekt Studium, pomimo, iż nie uzyskał on uzgodnienia RDOŚ wymaganego przepisami ustawy o ochronie przyrody.

(dowód: akta kontroli str. 328-337)

Po skardze Wojewody Pomorskiego na powyższą uchwałę, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku wyrokiem z dnia 2.03.2011 r. (sygn. akt II SA/Gd812/10) stwierdził nieważność zaskarżonej uchwały.

(dowód: akta kontroli str. 338-360)

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

W latach 2008-2014 Rada Gminy Dębica Kaszubska podjęła dwie uchwały w sprawie przyjęcia MPZP:

¹¹ Negatywnie w części dotyczącej wyznaczenia terenów pod lokalizację elektrowni wiatrowych w rejonie Skarszowa Górnego, Motarzyna, południowo-wschodniej części powierzchni wyznaczonych przy wsi Budowo, a w części dotyczącej wyznaczenia terenów pod lokalizację pozostałych elektrowni wiatrowych – z uwagami.

¹² Art. 16 ust. 7, art. 30 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zm.), w związku z rozporządzeniem Wojewody Pomorskiego z dnia 15 maja 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” (Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 58, poz. 3946) oraz rozporządzeniem nr 15/2003 Wojewody Pomorskiego z dnia 23.06.2003 r. w sprawie ustanowienia Planu Ochrony Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” (Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 83, poz. 1362),

- w dniu 29.08.2013 r. – Uchwałę nr XXXIV/247/2013 w sprawie MPZP dla obszarów położonych w rejonie miejscowości Dobieszewo, w obrębach Dobieszewo, Dębica Kaszubska Leśnictwo oraz Starnice z przeznaczeniem pod budowę elektrowni wiatrowych (wydano DSU),

- w dniu 17.06.2010 r. – Uchwałę nr XLV/306/10 w sprawie MPZP dla terenu Parku Wiatrowego Skarszów Górny położonego w rejonie miejscowości Skarszów Górny Gmina Dębica Kaszubska (wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego została uchylona).

(dowód: akta kontroli str. 930-943, 1329-1341)

Ponadto w dniu 30.06.2011 r. Rada Gminy podjęła Uchwałę nr IX/60/2011 w sprawie przystąpienia do sporządzenia MPZP w rejonie miejscowości Budowo w Gminie Dębica Kaszubska z przeznaczeniem pod elektrownie wiatrowe.

(dowód: akta kontroli str. 891-893)

1.6. Inicjacja sporządzania MPZP.

Informacje o podjęciu uchwał o przystąpieniu do sporządzenia MPZP publikowane były w miejscowej prasie (dziennik Głos Pomorza) i na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy oraz przekazane do położonych w rejonie objętym MPZP sołectw gminy do wywieszenia na tablicach ogłoszeń, co było zgodne z przyjętym w Gminie sposobem informowania społeczeństwa oraz zapewniało zainteresowanym zapoznanie się z treścią tych uchwał.

(dowód: akta kontroli str. 894-896, 905-906, 947-954, 1237-1239)

Na tym etapie nie wystąpiły protesty społeczne, nie wpływały skargi, wnioski, skargi i uwagi dotyczące lokalizacji elektrowni wiatrowych.

(dowód: akta kontroli str. 897-904, 907, 955, 1240-1250)

1.7. Sporządzenie wstępnej wersji projektów MPZP.

Powiatowej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej w Słupsku opiniowała pozytywnie projekty MPZP, wnosząc uwagi (m.in. niezgodność MPZP ze SUIKZP przyjętym Uchwałą Nr VI/30/2011 z dnia 30.03.2011 r. w zakresie m.in. określenia ilości elektrowni wiatrowych - nie podano ilości). Uwagi Komisji były częściowo uwzględniane przez Wójta. Ponadto na etapie uzgadniania z Komisją przerwano procedowanie MPZP dotyczącego rejonu miejscowości Budowo.

(dowód: akta kontroli str. 923-929, 1209-1221, 1251-1259)

1.8. Opiniowanie i uzgadnianie projektów MPZP.

RDOŚ w dniu 18.03.2013 r. zaopiniował projekt MPZP z uwagami (dotyczącymi konieczności monitorowania ptaków i nietoperzy, wycinki drzew, zapewnienia ochrony siedlisk i stanowisk gatunków, wyjaśnienia zapisu dotyczącego wysokości obiektów), które zostały uwzględnione w MPZP Dobieszewo.

(dowód: akta kontroli str. 1227-1231)

RDOŚ w dniu 2.04.2009 r. wyraził negatywną opinię w sprawie MPZP Skarszów. Wójt złożył zażalenie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w dniu 10.04.2009 r., wnosząc o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i orzeczenie, co do istoty sprawy lub przekazanie do ponownego rozpatrzenia RDOŚ. W dniu 17.04.2009 r. Wójt wycofał złożone zażalenie.

Ponownie Wójt zwrócił się do RDOŚ w tej sprawie w dniu 29.06.2009 r. Postanowieniem z dnia 22.07.2009 r. RDOŚ odmówił uzgodnienia projektu MPZP w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu oraz zaopiniował negatywnie projekt MPZP (m.in. ze względu na brak monitoringu przedrealizacyjnego oddziaływania na awifaunę, nietoperze oraz istniejącą i projektowaną zabudowę).

Wójt uznał projekt MPZP Skarszów Górny za zaopiniowany/uzgodniony pozytywnie, na podstawie art. 24 i 25 ustawy o planowaniu, uwzględniając częściowo uwagi RDOŚ (w zakresie monitoringu).

(dowód: akta kontroli str. 1261-1310)

Inspektorzy Państwowej Inspekcji Sanitarnej opiniowali projekty MPZP bez uwag.

(dowód: akta kontroli str. 1232-1234, 1260-1264)

Wójt występował również do innych jednostek (m.in. Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Gdańsku, Zarządu Powiatu Słupskiego, Zarządu Dróg Powiatowych w Słupsku, Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego, Szefostwa Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP Wydział Lotniskowy) o zaopiniowanie/uzgodnienie projektów MPZP. Uwagi zgłaszane przez te jednostki nie dotyczyły lokalizacji elektrowni wiatrowych.

(dowód: akta kontroli str. 1222-1226, 1261-1263)

1.9. Konfrontacja projektu MPZP z interesami indywidualnymi.

Wójt, stosując się do dyspozycji art. 17 pkt 9 ustawy o planowaniu, poinformował społeczeństwo o wyłożeniu projektów MPZP, publikując ogłoszenie w miejscowej prasie (dziennik Głos Pomorza) i na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy oraz przekazując do wszystkich, położonych w rejonach objętych projektami MPZP, sołectw gminy do wywieszenia na tablicach ogłoszeń, co było zgodne z przyjętym w Gminie sposobem informowania społeczeństwa i umożliwiało zainteresowanym zapoznanie się z tymi projektami.

(dowód: akta kontroli str. 978-998, 1311-1313)

W dyskusjach publicznych nad projektami MPZP wyłożonymi do publicznego wglądu, w podanym w ogłoszeniu miejscu i terminie, przedstawiciele społeczeństwa nie wzięli udziału. Z dyskusji sporządzane były protokoły.

(dowód: akta kontroli str. 999-1001, 1314-1317)

Ponadto, korzystając z uprawnienia wynikającego z art. 9 i 10 ustawy o dostępie do informacji publicznej¹³, w związku z wyłożeniem MPZP Dobieszewo, do Urzędu zwróciła się 1 osoba z wnioskiem o udostępnienie informacji publicznej (19 dokumentów) oraz wyjaśnienie odstąpienia od podstawowej skali opracowania. Na powyższy wniosek Wójt odpowiedział pismem z dnia 10.06.2013 r. i udostępnił żądane dokumenty.

(dowód: akta kontroli str. 1002-1005)

Do projektu MPZP Dobieszewo po pierwszym wyłożeniu wpłynęły uwagi od 7 podmiotów (osób prywatnych, mieszkańców miejscowości Łabiszewo, Boguszyce i Troszki, kancelarii prawniczo-ekonomicznej, grupy producentów rolnych, gospodarstwa rolnego), łącznie 77 uwag, w tym m.in. dotyczących niezgodności MPZP ze SUiKZP, przyjętym Uchwałą nr VI/30/2011 z 30.03.2011 r., fikcyjności dyskusji publicznej nad propozycjami MPZP (z uwagi na prace polowe mieszkańcy nie mieli czasu na wyjazd do Dębnicy), obniżenia wartości rynkowej nieruchomości, degradacji środowiska.

(dowód: akta kontroli str. 1006-1058)

Natomiast po pierwszym wyłożeniu projektu MPZP Skarszów Górny nie wpłynęły żadne wnioski (nie dokonywano zmian).

(dowód: akta kontroli str. 1318-1319)

¹³ Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2014 r., poz. 782 ze zm.).

Żadna z wniesionych przez społeczeństwo uwag do projektu MPZP Dobieszewo nie została uwzględniona przez Wójta i Radę Gminy. W każdym przypadku Wójt podał wyjaśnienie nieuwzględnienia uwagi.

(dowód: akta kontroli str. 1006-1017)

Ponadto:

- do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska wpłynęło zażalenie (od osoby fizycznej) na postanowienie RDOŚ z 18.03.2013 r. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska postanowieniem z dnia 26.07.2013 r. stwierdził niedopuszczalność wniesienia zażalenia.

- zażalenie (od tej samej osoby), dotyczące obwieszczenia Wójta z dnia 25.04.2013 r. o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu MPZP, Wojewoda Pomorski przekazał do Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej w dniu 24.06.2013 r. Postanowieniem z dnia 30.07.2013 r. Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej uznał zażalenie za niedopuszczalne.

Wójt zorganizował spotkanie informacyjne dotyczące zakończenia procedury związanej z opracowaniem MPZP Dobieszewo (MPZP nie był wykładany drugi raz).

(dowód: akta kontroli str. 1059-1085)

Ponawiając procedurę konsultacji społecznej projektu MPZP Skarszów Górny Wójt, stosując się do dyspozycji art. 17 pkt 9 ustawy o planowaniu, poinformował społeczeństwo o wyłożeniu projektów MPZP, publikując ogłoszenie w miejscowej prasie (dziennik Głos Pomorza) i na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy oraz przekazując do wszystkich, położonych w rejonach objętych projektami MPZP, sołectw gminy do wywieszenia na tablicach ogłoszeń, co było zgodne z przyjętym w Gminie sposobem informowania społeczeństwa oraz zapewniało zainteresowanym zapoznanie się z tymi projektami.

Również w dyskusji publicznej nad projektem MPZP Skarszów Górny, wyłożonym do publicznego wglądu, w podanym w ogłoszeniu miejscu i terminie przedstawiciele społeczeństwa nie wzięli udziału. Z dyskusji sporządzony był protokół.

Wnioski do projektu MPZP Skarszów Górny nie wpłynęły.

(dowód: akta kontroli str. 1320-1327)

Żadna z wniesionych przez społeczeństwo uwag do projektu MPZP Dobieszewo nie została uwzględniona przez Wójta i Radę Gminy. W każdym przypadku Wójt podał wyjaśnienie nieuwzględnienia uwagi.

(dowód: akta kontroli str. 1006-1017)

Natomiast do projektu MPZP Skarszów Górny nie było uwag.

Lista nieuwzględnionych uwag została sporządzona w formie tabeli i przedstawiona Radzie Gminy razem z projektem MPZP Dobieszewo. Rada Gminy nie uwzględniła żadnej z uwag.

(dowód: akta kontroli str. 1006-1017)

1.10. Uchwalanie MPZP.

Rada Gminy Dębica Kaszubska Uchwałą nr XXXIV/247/2013 z dnia 29.08.2013 r. przyjęła MPZP dla obszarów położonych w rejonie miejscowości Dobieszewo, w obrębach Dobieszewo, Dębica Kaszubska Leśnictwo oraz Starnice z przeznaczeniem pod budowę elektrowni wiatrowych.

Rada Gminy Dębica Kaszubska Uchwałą nr XLV/306/10 z dnia 17.06.2010 r. przyjęła MPZP dla terenu Parku Wiatrowego Skarszów Górny położonego w rejonie miejscowości Skarszów Górny Gmina Dębica Kaszubska.

(dowód: akta kontroli str. 930-943, 1329-1341)

1.11. Legalizacja i promulgacja uchwał w sprawie MPZP.

Wojewoda Pomorski zaskarżył Uchwałą nr XXXIV/247/2013 z dnia 29.08.2013 r. (MPZP Dobieszewo) do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Wyrokiem z dnia 25.06.2014 r. (sygn. akt II SA/Gd 132/14) Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku oddalił skargę Wojewody.

(dowód: akta kontroli str. 1128-1147)

Ponadto w zakresie MPZP Dobieszewo, po rozpoznaniu sprawy ze skarg 2 osób, w dniu 12.03.2014 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku oddalił skargi, a w dniu 15.10.2014 r. odrzucił skargę kasacyjną w tej sprawie.

(dowód: akta kontroli str. 1148-1207)

Natomiast, po skardze Wojewody Pomorskiego na Uchwałą nr XLV/306/10 z dnia 17.06.2010 r. w sprawie przyjęcia MPZP dla terenu Parku Wiatrowego Skarszów Górny, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku w dniu 2 marca 2011 r. stwierdził nieważność zaskarżonej Uchwały. Z uzasadnienia wyroku wynika, że: „przy sporządzaniu planu naruszono tryb postępowania, albowiem wyłożono projekt planu, a następnie podjęto uchwałę o jego uchwaleniu bez uzyskania pozytywnego uzgodnienia RDOŚ, co stanowi naruszenie art. 17 ustawy o planowaniu przestrzennym oraz art. 16 ust. 7 i art. 23 ust 5 ustawy o ochronie przyrody w związku z art. 28 ust. 1 ustawy o planowaniu”.

(dowód: akta kontroli str. 1342-1362)

Gmina nie prowadzi spraw sądowych związanych z uchwalonymi MPZP Dobieszewo i Skarszów Górny.

Nie wystąpiły też przypadki składania wniosków dotyczących braku możliwości lub ograniczonej możliwości zagospodarowania nieruchomości nieobjętych tymi planami, nie zgłaszano również roszczeń odszkodowawczych.

(dowód: akta kontroli str. 1208, 1363)

1.12. Prawidłowość wykonania SOOS¹⁴.

W Gminie nie przeprowadzono odrębnej procedury SOOS. Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta Gminy, ocena taka była każdorazowo opracowywana przy procedurze sporządzania MPZP, natomiast nie sporządzano SOOS łącznie dla całego terenu Gminy Dębica Kaszubska w związku z elektrowniami wiatrowymi.

(dowód: akta kontroli str.1364-1370)

1.13. Prawidłowość sporządzenia POS¹⁵.

Przed sporządzeniem POS Wójt występował każdorazowo do właściwych organów (RDOŚ i PWIS) o przedstawienie wymaganego zakresu POS. W sporządzonych POS uwzględniany był zakres i stopień szczegółowości wskazany w uzgodnieniach, informacje zawarte w POS były zgodne z rozwiązaniami przyjmowanymi w MPZP Dobieszewo i Skarszów Górny.

¹⁴ SOOS – I strategiczna ocena oddziaływania na środowisko,

¹⁵ POS – Prognoza oddziaływania na środowisko,

POS była przedstawiana społeczeństwu jednocześnie z procesem jego zapoznawania z MPZP.

(dowód: akta kontroli str. 1385-1397)

W działalności Urzędu w zakresie zapewnienia udziału społeczeństwa w procesie planistycznym nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Gmina zrealizowała obowiązek uzyskiwania opinii i uzgodnień, wymaganych przy lokalizacji lądowych elektrowni wiatrowych oraz przestrzegała procedury podejmowania uchwał w procesie lokalizacji tych inwestycji z uwzględnieniem zapewnienia udziału społeczeństwa w tych procesach.

2. Przebieg postępowania dotyczącego wydawania decyzji administracyjnych wymaganych przy lokalizacji elektrowni wiatrowych ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia udziału społeczeństwa w tych procesach

Opis stanu faktycznego

2.1. DOLICP¹⁶ dotyczącej budowy elektrowni wiatrowych nie wydano. Nie było prowadzone postępowanie w tej sprawie.

(dowód: akta kontroli str. 9-10)

2.2. Wypełnienie przesłanek wydania DOWZ¹⁷.

W latach 2008-2014 nie została wydana żadna DOWZ dotycząca elektrowni wiatrowych, nie było prowadzone żadne postępowanie w tej sprawie.

(dowód: akta kontroli str. 9-10)

2.3. Przebieg postępowania przed wydaniem DSU (sporządzenie OOS – oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko).

W latach 2008-2014 wydano jedną DSU w dniu 10.02.2015 r. (przeprowadzono jedno postępowanie w sprawie OOS – dotyczące farmy wiatrowej Dobieszewo). Postępowanie w sprawie wydania DSU dla przedsięwzięcia pn. „Farma wiatrowa Dobieszewo z przyłączem kablowym SN i abonencką stacją elektroenergetyczną 110 kV w sąsiedztwie GPZ Dębica Kaszubska” wszczęte zostało 17.05.2012 r. na wniosek DK Farma Wiatrowa z Gdańska, do wniosku załączono m.in. Kartę informacyjną przedsięwzięcia.

(dowód: akta kontroli str. 557-558)

Wójt wystąpił w dniu 31.05.2012 r. do RDOŚ i PWIS o opinię na temat potrzeby przeprowadzenia OOS.

Obydwa organy wyraziły opinię o konieczności przeprowadzenia OOS dla przedsięwzięcia pn. „Farma wiatrowa Dobieszewo z przyłączem kablowym SN i abonencką stacją elektroenergetyczną 110 kV w sąsiedztwie GPZ Dębica Kaszubska”.

(dowód: akta kontroli str. 559-567)

Zgodnie z wyjaśnieniem Pani Wójt nie skorzystano z możliwości przeprowadzenia rozprawy administracyjnej otwartej dla społeczeństwa, przeprowadzenie takiej rozprawy w sprawie o wydanie decyzji środowiskowej ma charakter fakultatywny i pozostaje w zakresie uznaniowej decyzji organu prowadzącego postępowanie.

¹⁶ DOLICP – Decyzja o lokalizacji inwestycji celu publicznego,

¹⁷ DOWZ – Decyzja o warunkach zabudowy,

(dowód: akta kontroli str. 1385-1397)

Przed wydaniem DSU Wójt zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu w sprawie przeprowadzenia OOS poprzez wywieszenie w dniu 11.12.2014 r.: na tablicy ogłoszeń Urzędu, w miejscu planowanego przedsięwzięcia, tj. tablicy sołectwa Dobieszewo Starnice i Dębica Kaszubska, w Biuletynie Informacji Publicznej, obwieszczenia w sprawie rozpoczęcia procedury udziału społeczeństwa – zawiadomienie o przyjęciu wniosku inwestora o wydanie DSU dla przedsięwzięcia pn. „Farma wiatrowa Dobieszewo z przyłączem kablowym SN i abonencką stacją elektroenergetyczną 110 kV w sąsiedztwie GPZ Dębica Kaszubska”

(dowód: akta kontroli str. 434-439, 592)

Wójt poinformował o wszczęciu postępowania administracyjnego i wystąpieniu do organów współdziałających w sprawie DSU w dniu 31.05.2012 r. poprzez wywieszenie ogłoszenia na tablicy ogłoszeń, zamieszczenie informacji na stronie internetowej i wywieszenie na tablicach informacyjnych w miejscu planowanego przedsięwzięcia (Starnice, Dobieszewo i Dębica Kaszubska).

(dowód: akta kontroli str. 598-603)

Po wydaniu postanowień RDOŚ i PWIS o konieczności przeprowadzenia OOS, Wójt wydał postanowienie o obowiązku sporządzenia OOS i określił zakres ROS w dniu 21.08.2012 r., jednocześnie powiadomił strony postępowania o tym postanowieniu (poprzez wywieszenie obwieszczenia na tablicy Urzędu, w miejscu planowanego przedsięwzięcia na tablicach sołectw Dobieszewo, Starnice i Dębica Kaszubska oraz na stronie internetowej BIP).

(dowód: akta kontroli str. 568-591)

Zdaniem Wójta wybrany wariant lokalizacji elektrowni wiatrowej był najkorzystniejszy dla środowiska.

(dowód: akta kontroli str. 1385-1397)

2.4. Prawidłowość sporządzenia ROS (Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko).

ROS sporządzony i przedłożony w marcu 2013 r. przez Biuro Projektów i Wdrożeń Proekologicznych „Proeko” z Gdańska na zlecenie Iberolica Sp. z o.o. z Gdańska, uwzględniał negatywne skutki oddziaływania elektrowni wiatrowych na środowisko społeczne i przyrodnicze na etapie budowy, eksploatacji i likwidacji.

(dowód: akta kontroli str. 440-445)

Proces opiniodawczy ROS był dokumentowany poprzez zgromadzenie korespondencji i opinii organów (RDOŚ i PWIS).

(dowód: akta kontroli str. 446-478)

W okresie objętym kontrolą zostały przedłożone trzy takie raporty. Do czasu zakończenia kontroli tylko jeden ROS został zweryfikowany i po przeprowadzonej analizie inwestor otrzymał potwierdzenie możliwości realizacji projektu w formie wydanej decyzji. Pozostałe dwa podlegają procesowi weryfikacji oraz uzgadnianiu warunków realizacji przedsięwzięcia.

(dowód: akta kontroli str. 1386)

Po dokonanych przez Wójta uzupełnieniach i wyjaśnieniach oraz po uwzględnieniu nowego materiału dowodowego wniesionego przez inwestora, RDOŚ wydał w dniu 3.12.2014 r. postanowienie, zgodnie z którym uzgodnił realizację przedsięwzięcia „Farma wiatrowa Dobieszewo z przyłączem kablowym SN i abonencką stacją elektroenergetyczną SN/110kV w sąsiedztwie GPZ Dębica Kaszubska”. Warunki

uzgodnienia dotyczyły wykorzystania terenu podczas realizacji przedsięwzięcia (23 warunki), podczas eksploatacji przedsięwzięcia (8 warunków), warunki do uwzględnienia w projekcie budowlanym (13 warunków), wniosek o nałożenie na inwestora obowiązków: prowadzenia monitoringu porealizacyjnego przez 3 lata, wykonania analizy porealizacyjnej.

PWIS wydał w dniu 19.08.2014 r. opinię, w której uzgodnił warunki realizacji przedsięwzięcia z zastrzeżeniami (stosowanie proekologicznych technologii prac budowlanych, dotrzymanie poziomów hałasu, przeprowadzenie monitoringu porealizacyjnego).

W wyniku weryfikacji nie dokonano zmian w ROS.

(dowód: akta kontroli str. 446-478, 593-597)

Do Urzędu wpłynęło w dniu 26.01.2015 r. pismo w tej samej sprawie od organizacji Stowarzyszenie Gniazdo Orła. Stowarzyszenie wnioskowało o doręczenie wszystkich dokumentów w sprawie oraz wniosło 7 uwag do raportu:

1. Niezgodność inwestycji z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego
2. Błędy proceduralne podczas prowadzenia niniejszego postępowania administracyjnego
3. Niewłaściwie wykonana analiza akustyczna
4. Niewłaściwie przeprowadzony monitoring ornitologiczny.
5. Niewłaściwie przeprowadzony monitoring chiropterologiczny.
6. Błędnie przyjęty i niewłaściwie określony zakres skumulowanego oddziaływania inwestycji - głównie w zakresie hałasu słyszalnego i infradźwięków.

Ww. uwagi nie zostały uwzględnione w postępowaniu, w wydanej DSU Wójt odniosła się do tych uwag, uznając je za bezpodstawne pod względem formalno-prawnym.

(dowód: akta kontroli str. 479-483, 487-529)

Stowarzyszenie Gniazdo Orła odwołało się od DSU w dniu 25.02.2015 r. do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Słupsku. O odwołaniu Wójt powiadomiła strony postępowania obwieszczeniem.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Słupsku decyzją z dnia 30.03.2015 r. utrzymało w mocy zaskarżoną decyzję.

(dowód: akta kontroli str. 530-544)

Zdaniem Wójta brak regulacji nie miał wpływu na dokonanie wyboru lokalizacji farmy wiatrowej.

(dowód: akta kontroli str. 1385-1396)

2.5. Wydanie DSU przez Wójta.

DSU uwzględniała wszystkie uwagi RDOŚ i PWIS.

(dowód: akta kontroli str. 447-478, 487-529)

Projektu nie uzgadniano z innymi podmiotami, niż RDOŚ i PWIS. Realizacja i zasięg oddziaływania farmy wiatrowej wraz z przyłączem kablowym obejmował teren Gminy Dębica Kaszubska.

(dowód: akta kontroli str. 604)

Jako strony postępowania Wójt określił podmioty mające tytuł prawny do nieruchomości znajdujących się w granicach oddziaływania planowanego

przedsięwzięcia. O zasięgu oddziaływania, w związku z brakiem MPZP¹⁸, dla tego obszaru decydował zasięg izofony 40 dB¹⁹.

(dowód: akta kontroli str. 497, 620-625)

Status podmiotu uczęszczającego w postępowaniu o wydanie DSU na prawach strony otrzymały:

- Fundacja Instytutu Kajetana Koźmiana – na wniosek z dnia 18 lipca 2012 r.,
- Stowarzyszenie Gniazdo Orła – na wniosek z dnia 12 grudnia 2014 r.

Były to wszystkie organizacje społeczne, które wystąpiły z żądaniem dopuszczenia do udziału w postępowaniu na prawach strony.

(dowód: akta kontroli str. 484-486, 545-550)

Oceny zgodności wszystkich postanowień MPZP mających zastosowanie do budowy elektrowni wiatrowej dokonywał pracownik Urzędu, inspektor ds. ochrony środowiska.

(dowód: akta kontroli str. 620-625)

Ponadto w dniu 10.02.2015 r. Wójt obwieścił o wydaniu DSU poprzez wywieszenie ogłoszenia na tablicy ogłoszeń Urzędu, zamieszczenie informacji na stronie internetowej i wywieszenie na tablicach informacyjnych w miejscu planowanego przedsięwzięcia (Starnice, Dobieszewo i Dębica Kaszubska).

W dniu 23.04.2015. na tablicy Urzędu (oraz na tablicach sołectw) umieszczono obwieszczenie Samorządowego Kolegium Odwoławczego o utrzymaniu w mocy DSU z dnia 10.02.2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 626-636)

W DSU nałożony został obowiązek przedstawienia analizy porealizacyjnej, w której zakres i termin ustalone zostały stosownie do art. 82 ust. 1 pkt 5 oraz art. 83 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko²⁰.

(dowód: akta kontroli str. 496)

W działalności Wójta w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Wójt zapewniał prawidłowy przebieg postępowań w procesie wydawania decyzji administracyjnych związanych z lokalizacją elektrowni wiatrowych i zapewnił udziału społeczeństwa w tych procesach.

3. Działania organów gminy związanych z lokalizacją elektrowni wiatrowych

3.1. Wydawanie decyzji w toku postępowania planistycznego – wyłączenie organu.

W Urzędzie, w okresie objętym kontrolą, nie były wydawane DOLICP ani DOWZ związane z budową elektrowni wiatrowych. W związku z tym nie zachodziła konieczność wyłączenia z postępowania pracownika organu administracji samorządowej lub organu Gminy.

Opis stanu faktycznego

¹⁸ MPZP (obowiązujący na części obszaru objętego DSU) został uchwalony 29.08.20013 r. (wejście w życie 14 dni od ogłoszenia), wszczęcie postępowania w dniu 17.05.2012 r.,

¹⁹ Tj. przyjęto najbardziej restrykcyjną wartość oddziaływania dźwięku (dla pory nocnej) określoną w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112) przewidywanej m.in. dla terenów zabudowy jednorodzinnej, szpitali, domów opieki społecznej,

²⁰ Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.

(Dowód: akta kontroli str.9-10)

W latach 2008-2014 wszczęto 5 postępowań w sprawie wydania DSU, z czego jedno postępowanie zakończyło się decyzją (dokumentacja sprawy znajduje się w Samorządowym Kolegium Odwoławczym w związku ze skargą do WSA w Gdańsku), jedno zostało umorzone na wniosek wnioskodawcy, dwa postępowania zostały zawieszono (na wniosek inwestora, drugie – do czasu przedłożenia przez wnioskodawcę raportu oceny oddziaływania na środowisko) oraz jedno (z 2014 r.) – na etapie uzgadniania warunków realizacji przedsięwzięcia. W dwóch postępowaniach zachodziły przesłanki do wyłączenia (byłego) Wójta jako organu z postępowania – na podstawie art. 25 § 1 KPA²¹.

(Dowód: akta kontroli str. 361- 433)

3.2. Podejmowanie uchwał przez radę gminy w toku postępowania planistycznego – wyłączenie członka organu kolegialnego gminy.

Przewodniczący Rady Gminy Dębica Kaszubska poinformował, że: „przy podejmowaniu przez Radę uchwał w sprawach związanych z lokalizacją na terenie gminy elektrowni wiatrowych (w latach 2008-2014) wystąpił jeden przypadek wyłączenia radnego z głosowania. Wystąpiło ono na wniosek Radnego na etapie przyjmowania projektu uchwały w sprawie zmiany SUIKZP Gminy oraz przyjęcia tekstu jednolitego Studium wynikającego z tej zmiany.”

(Dowód: akta kontroli str.183-204)

3.3. Przestrzeganie obowiązku przekazywania właściwemu wojewodzie uchwał podjętych przez radę gminy.

W okresie objętym kontrolą Rada Gminy przyjęła uchwałami SUIKZP oraz zmiany do SUIKZP, a także podjęła dwie uchwały w sprawie MPZP dotyczące elektrowni wiatrowych, które zostały przekazane Wojewodzie Pomorskiemu w terminie 7 dni od dnia ich podjęcia, tj. zgodnie z art. 90 ust 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym²².

(Dowód: akta kontroli str.140-143)

W przypadku uchwał w sprawie MPZP Wojewoda Pomorski wniósł do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku skargi. Sąd wyrokiem z dnia 02.03.2011 r. stwierdził nieważność Uchwały nr XLV/306/10 z dnia 17 czerwca 2010 r. w sprawie uchwalenia MPZP dla terenu Parku Wiatrowego „Skarszów Górnym”.

Natomiast skarga Wojewody Pomorskiego dotycząca Uchwały nr XXXIV/247/2013 z dnia 29 sierpnia 2013 r. w sprawie uchwalenia MPZP dla obszarów położonych w rejonie miejscowości Dobieszewo, w obrębach Dobieszewo, Dębica Kaszubska, Leśnictwo oraz Starnice z przeznaczeniem na budowę elektrowni wiatrowych (z wnioskiem o stwierdzenie jej nieważności) została wyrokiem z dnia 25.06.2014 r. oddalona.

(Dowód: akta kontroli str.144-183)

Zgodnie z art. 25 § 1 pkt 1 KPA organ administracji publicznej podlega wyłączeniu od załatwienia sprawy dotyczącej interesów majątkowych jego kierownika lub osób pozostających z tym kierownikiem w stosunkach określonych w art. 24 § 1 pkt 2 i 3; tj. sprawy, w której jest stroną albo pozostaje z jedną ze stron w takim stosunku prawnym, że wynik sprawy może mieć wpływ na jego prawa lub obowiązki oraz sprawy swego małżonka oraz krewnych i powinowatych do drugiego stopnia.

Ustalone
nieprawidłowości

²¹ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.

²² Dz. U. z 2013 r., poz. 594 ze zm.

Były Wójt, jako organ, nie wyłączył się z postępowań administracyjnych w sprawach wydania DSU, określających środowiskowe uwarunkowania realizacji budowy elektrowni wiatrowych na terenie Gminy w dwóch przypadkach:

1. Z postępowania (wszczętego 19.07.2011 r.) dotyczącego przedsięwzięcia pn. „Budowa Elektrowni Wiatrowej Motarzyno o łącznej mocy do 6 MW, wraz z niezbędną towarzyszącą infrastrukturą techniczną” – w przypadku którego za strony postępowania zostali uznani, będący właścicielami działek nr 87/2, 88/6 obręb ewidencyjny K., zakwalifikowanych jako będących w zasięgu oddziaływania inwestycji, krewni pierwszego stopnia byłego Wójta.

2. Z postępowania (wszczętego w dniu 28.05.2013 r.) dotyczącego przedsięwzięcia pn. „Farma wiatrowa Budowo” – w przypadku którego za stronę postępowania należało uznać właściciela, objętej zasięgiem oddziaływania inwestycji, działki nr 33/1 obręb ewidencyjny B., tj. byłego Wójta.

(Dowód: akta kontroli str.395,398-400, 415,431)

Były Wójt jako przyczynę niewyłączenia się z postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć: „Budowa Elektrowni Wiatrowej Motarzyno o łącznej mocy do 6 MW, wraz z niezbędną towarzyszącą infrastrukturą techniczną” oraz „Farma wiatrowa Budowo” podał, że: „Nie wiedziałem, że jestem stroną w postępowaniu dotyczącym budowy farmy wiatrowej w Budowie (...). Ze względu na znaczną odległość pomiędzy moją działką a gruntami na których miały być posadowione wiatraki oraz lokalizację mojej działki pomiędzy budynkami mieszkalnymi, byłem przekonany, że nie jestem stroną w tym postępowaniu. W przypadku lokalizacji działek rolnych moich rodziców, zlokalizowanych za terenem leśnym oraz w odległości ponad 1 kilometra od planowanej farmy wiatrowej, również byłem przekonany, że moi rodzice nie są stroną w postępowaniu, a należące do nich działki nie leżą w zasięgu oddziaływania tej inwestycji.”

(Dowód: akta kontroli str.553-556)

Ocena cząstkowa

Uchwały Rady Gminy dotyczące elektrowni wiatrowych były przekazane Wojewodzie Pomorskiemu w terminach przewidzianych w ustawie o samorządzie gminnym. Właściwie prowadzono postępowania dotyczące wydania decyzji administracyjnych (DSU), wymaganych przy lokalizacji elektrowni wiatrowej, pomimo stwierdzonej przez NIK nieprawidłowości dotyczącej niewyłączenia się Wójta, jak organu gminy z postępowania.

4. Sposób finansowania dokumentacji planistycznej oraz zmiany wartości nieruchomości związane z lokalizacją elektrowni wiatrowych.

4.1. Finansowanie sporządzenia dokumentów planistycznych.

Koszty sporządzenia SUIKZP i MPZP, dotyczące m.in. lokalizacji elektrowni wiatrowych, zostały w Gminie pokryte z budżetu Gminy, tj. zgodnie z art. 13 ust. 1 i art. 21 ust. 1 ustawy o planowaniu i wyniosły w latach 2008-2014 odpowiednio 107.529,61 zł i 171.649,49 zł.

W latach 2011-2012 wpłynęły trzy darowizny od jednej osoby, w łącznej kwocie 79.649,10 zł, które przyjęto do budżetu Gminy po stronie dochodów jako darowizny na sfinansowanie planów zagospodarowania przestrzennego. Z darczyńcą nie zawarto umów cywilnoprawnych. W 2012 r. została zawarta jedna umowa

Opis stanu
faktycznego

darowizny z firmą DK Farma Wiatrowa Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku na cele poprawy infrastruktury technicznej w Gminie na kwotę 37.500,00 zł. Umowa nie przewidywała żadnych warunków do spełnienia przez Gminę w zamian za wniesienie darowizny. W Gminie nie realizowano inwestycji celu publicznego dotyczących elektrowni wiatrowych.

(Dowód: akta kontroli str.9-10, 206-210)

4.2. Prognozy skutków finansowych sporządzenia dokumentów planistycznych gminy.

Jak podała Wójt Gminy, w latach 2008-2014 nie powstała na terenie gminy żadna elektrownia wiatrowa. W związku z powyższym brakuje podstaw do określenia efektów ekonomiczno-finansowych lokalizacji/realizacji takich elektrowni. Sporządzona Prognoza skutków finansowych zakładała wzrost dochodów Gminy o 2% podatek od wartości budowli – elektrowni wiatrowych. Z uwagi na zachowane w ustaleniach planu wszystkich standardów akustycznych i krajobrazowych nie przewidywano roszczeń odszkodowawczych z tytułu realizacji zapisów uchwały.

(Dowód: akta kontroli str. 551-552,1398)

W związku z przyjętymi MPZP właściciele lub użytkownicy wieczyści nieruchomości nie żądali od Gminy odszkodowania za m.in. poniesioną rzeczywistą szkodę, wykupienia nieruchomości lub jej części, zamiany nieruchomości lub odszkodowania równego obniżeniu wartości nieruchomości. W Gminie nie wydawano DOLICP i DOWZ dotyczących elektrowni wiatrowych.

(Dowód: akta kontroli str. 205)

W działalności Wójta w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Zgodnie z ustawą o planowaniu, Urząd z własnych środków finansował sporządzanie dokumentacji planistycznej w procesie lokalizacji elektrowni wiatrowych.

IV. Wniosek

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli, wnosi o:

- wprowadzenie mechanizmów zapewniających wyłączenie się organów gminy od załatwiania spraw, w przypadkach określonych w art. 25 KPA.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK²³ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku.

²³ Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.)

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, dnia 03 sierpnia 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku

Kontroler:
Witold Dąbrowski
Specjalista k.p.

.....
podpis

.....
podpis